

Mungquma' mungqani'an

Maca mungquma ka uka' i nanu' sinluc'an, maca nakitnga mungquma ka mungausang kilim mi nadangi'an kukuza tu dalaq, opa ni tu qancepun tu na lakuaq ukiliman masidu kukuza'un tu dalaq, pangqa maca nakilim mi kukuza'un tu quma ka, heza' a delaz cin samu naasa tu kapimopa'un.

Ma'aq qa kilim nakukuza'un tu quma ka tupa'un tu mungqani'an, maca sadu ki ivut ta asa tu mucoqes, ni tu maqtu mungqani'an, maca sadu ki ivut minihan vanan sansopa tantavili mudan na, ni tu maqtu kilim mi nakukuza'un tu dalaq, maca kinu'anan ni asa'un kukuza'an tu dangi'an na, maca heza' a ivut ta nani tu maqtu dangi'an kukuza, asa tu mulusqu kilim masidu dangi'an mungquma, sohan uka' a kankanang, natudipin maqtu kukuza'un na dangi'an tu dalaq ta.

Maqa nadangi'an'an kukuza tu daqal qa patinganan amin, maca patingan ni dangi'an tu dalaq qa, ngausang amin kabahi' a na sanabahi' patingan. Maca ni cia tastulumaq qa bahi' macihal la, nani tu tu maqatu mun'ita mungquma. Maca macihal la bahi' i tastulumaq qa, natudipin madas bunun mun'ita mungqani'an. Maca namun'ita mungqani'an na'asa tu ni tu lavili'an ni ivut cin loqe. Maca madozung soha'an na dangi'an tu dalaq ta

mungqani'an na, sintupa tu namaqtu'in i ita kukuza, maqe soqesin na uka'in na samu, muazin manahip pi namaqtu'in i ita kukuza.

Ma'aq qa mungqani'an na, ni tu maqtu makucia tanga kaul kukuza, kilim mi mapanga tu lukic, isquma tivalval ismut, na tudipin na tastulumaq maqtu kukuza ki kinilim tu dalaq qa. Ma'aq qa inikma'e'un tu mapanga lukic ca, ni tu maqtu takunavun, asa tu anpukun madenpuc, opa na maca tunganin maqun maningzavin na quma ka, pinsuma'un na inikma'e'an mapanga tu lukic ca masumsum diqanin.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【卡群布農語】高中學生組 編號 4 號

開墾月

開墾季沒有既定的祭典，找農地耕作的程序是踏勘的人遇見蛇，
那塊地就不能砍伐，看見蛇由右向左移動，那塊地也不能夠砍伐。

農地踏勘是按照夢兆者行事。若夢兆不好，不能隨便墾拓農地。
若夢兆很好，就帶夥伴到農地去踏勘，若沒有見著蛇和鳥，就完成農
地踏勘工作。

墾拓農地時，使用木製 Y 型農具整地，不能使用鋤頭和鐮刀。這
些使用過的農具不能隨意丟棄，要等到農地潔淨祭時拿出來一起祭
拜。

從前生火最忌諱火點不著，點火柴時禁忌熄火，因為農地的農作
物會受寒，就沒有收成。

從前的先人們開墾農地，有許多禁忌。